

Lavoslav Francec
P. n. Knjižnica Lj. de. za S. S.
Ljubljana c. 10
Dobro. (v. v.)
Pošta

Naročnina listu: Celo leto K 120—, pol leta K 60—, četrt leta K 30—. Izven Jugoslavije: Celo leto K 150—. Inserati ali oznanila se računajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Posamezna številka stane 1 krono.

„Straža“ izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — Z uredništvom se more govoriti vsak dan samo od 11. do 12. ure dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. — Nezaprte reklamacije so poštnine-proste. — Telefon št. 220.

26. številka.

Maribor, dne 7. marca 1921.

Letnik XIII.

Dr. Leopold Lenard:

„Vive la France immortelle“!

(„Živela nesmrtna Francija!“)

Nekaj mesecev pred izbruhom svetovne vojne sem napisal obširno razbravo, v kateri sem s statističnimi podatki skušal predstaviti v pravi luči sodobno Francijo. Rokopis je obležal ne vem kje in ni mogel zagledati belega dne, ker se po vsebini ni strinjal s predsodki, ki so pri nas običajni o francoskem narodu. Izbruhnila je vojna, takratni predsednik francoske republike je sklenil svoj prekrasni govor, s katerim je narod obvestil, da se je pričela vojna, z vzvišenimi besedami: „Vive la France immortelle“ — živela nesmrtna Francija! Spominjam se, kako globoko nam je segel ta vsik v srce: Nesmrtna Francija ne more propasti. Iz vojne izide zmagovita, njena zmaga pomeni pa tudi našo zmago. Gospod Poincare je zaklical svoj vsik iz srca slehernega Francoza. Francija je v resnici nesmrtna in francoski narod se tega zaveda. Francoski narod bo stal na višini narodov še jako dolgo in marsikateri drugi mlajši narod bo preje zatnil na obzorju človeštva, kakor on.

V vojni so bili mnogi presenečeni, da se je ta po mnenju splošnosti tako degeneriran in izčrpan narod drži tako krepko in večkrat se je slišala opazka: „Francozov nismo poznali in smo jih podcenjevali.“ Da, poznali jih nismo, ker jih nismo hoteli poznati, kar dokazuje moj gori navedeni slučaj.

Francoski narod je nekaj čisto posebnega, v sebi ima neko čudovito življenjsko moč, kakor da bi se eliksir življenja pretakal po njegovem organizmu. Narodi nastajajo, rastejo, se starajo, upadajo in izginjajo kakor podobni. Samo pri francoskem narodu ne opažamo tega razvoja. Ko prvič nastopi, je poln življenja in moči, pa tudi sedaj, po tisočletnem obstoju, ne opažamo na njem nobene ostarelosti. Bil je vedno „la grande nation“ (veliki narod) od prvih početkov do današnjega dne, stal je vedno na čelu narodov. Bajka o njegovem propadanju in degeneraciji ima svoj izvor v predsodkih in v nepoznavanju.

Tudi francoski narod ima svoje slabosti in senčne strani, visoka kultura nosi v sebi kulturne bolezni in bacile razkroja, slabosti in bolezni ima vsak organizem, to leži v njegovem bistvu, torej tudi vsak narod. A francoski narod ima v sebi čudovito življenjsko moč, ki sama premaguje bolezni narodnega organizma in ga zdravi. Vsako, tudi najbolj zdravo telo, ima v sebi različne bacile in kali bolezni, toda če je organizem zdrav in močan, se sam neprestano bojuje z njimi, jih premaguje in se leči. Tako ima tudi kultura v sebi kali gotovih kulturnih bolezni, ako je narod slab, jim podleže, francoski narod je pa tako močan, da zdravi sam tudi vedno svoje bolezni in premaguje bacile, katere nosi v sebi njegova visoka kultura. Napačno je torej, če kažemo vedno na francoske kulturne bolezni, povdarjati je treba obenem tudi njegovo življenjsko moč. Ravno francoska visoka kultura ima v sebi tudi zdravila zoper kulturne bolezni.

Nobeden drugi narod ni človeštvu od svojega začetka toliko dajal in daje neprestano, kakor francoski. Ta narod neprestano daje celemu svetu, a skoraj nič ne sprejema, je kakor veliko ognjišče, ki izžareva neprestano po celem svetu, a se nikdar ne izčrpa. Poglejmo na katerokoli kulturno pridobitev, oziroma se na vse faze razvoja človeštva, skoraj vedno je prvi vir v Franciji. — Politika! — Vsi politični sistemi so se najpoprej razvili v Franciji: fevdalizem sred-

V pričakovanju ustave.

Belgrad, 2. marca 1921.

Včeraj popoldne, ko sem kot običajno obiskal nepriznano in zaspano zbornično poslopje — bivšo vojašnico, v kateri ima človek še vedno občutek naredniškega korobača nad seboj — je prav malo manjkalo, da se nisem v mračnih hodnikih zalezel v mesarja Pucija, ob katerem sta visela „dekonzentrist“ dr. Sagadin in — seveda — tudi dr. Žerjav. Dr. Vošnjak — katerega belgrajsko zemljoradniško glasilno v svoji sobotni številki poziva, naj izvaja posledice, ker je v svojem in v imenu svojih slovenskih tovarišev glasoval za centralistično vladno ustavo proti kmetom — se sedaj poživlja na vse tiste zapeljance, ki so glasovali zanj, in na zemljoradnike. On je dosegel svoj namen — poslaniško mesto v Varšavi. Mar so njemu kmetje, kolikor mesarju Puciju in nemškutarju Drogeniku! Toda Pucelj in drugi samostojneži so sedaj ostali na — hodniku. Tu jih tolažijo in jim delajo družščino slovenski liberalci, ki upajo, da se bo še našel kakšen ponižen kotiček v demokratskem klubu, kamor že zdavnaj spadajo vsi takozvani samostojni poslanci. Pucelj je kar rdeč od jeze, kakor kuhan rak, ker je tako žalostno pogorel kot kandidat za ministra. Najbolj ga pa še jezi, ker ga je dr. Vošnjak tako potegnil za nos.

V ustavnem odboru se še vedno razpravlja. Dozdaj so končali komaj dobro četrtino paragrafov. Prihodnji teden bi se morala sestati zopet zbor-

nih vekov, presvetljeni absolutizem, parlamentarizem, drugi narodi so kvedjemu sodelovali, vodila je Francija. Skoraj vsak izjem izvira iz Francije: socializem, anarhizem, klerikalizem, liberalizem, romantizem, realizem, naturalizem, dokamentizem, impresijanizem itd. na kateremkoli polju. — Cerkev! — Ako pogledamo na cerkveno polje, vidimo, da je cela vrsta pobožnosti ali cerkvenih ureditev izšlo iz Francije. V primeri z njo so dajali drugi narodi silno malo. Od pobožnosti križevega tedna in praznika sv. Resnjega telesa, pa do Lurda koliko smo dobili iz Francije. Če bi prebrali vse, kar je na tem polju dala Francija, bi nastala velika praznina. — Slojstvo! — Moderno slojstvo se je najprej pričelo razvijati v Franciji („in den Tälern der Provens, wo der erste Sang erklang“, pravi nemški pesnik), a od tam se je pričelo širiti po celi Evropi in probujati slojstva drugih narodov. Do današnjega časa je vsaka nova struja v slojstvu in v umetnosti imela svoje prve vire v Franciji in se je potem širila po drugod.

Francoski narod je najbogatejši narod na svetu. Njegovo bogastvo je samo plod njegovega dela. Nima zlatih rudnikov, nima mnogoštevilnih sužnjev, ki bi mu množili bogastva. — Francija je lepa dežela, toda sama na sebi nima nobenih posebnih bogastev, njeno bogastvo tvori samo delavnost in talentiranost prebivalstva. Nobeden narod ni tako delaven, kakor francoski. Njegovo delo ima pa še to prednost, da je najbolj plodovito, kar izvira iz ženjalnosti francoskega duha. Z istim delom, s katerim pridela naš Dolenjec navadnega evička, katerega opijejo v domačem kraju, pridela pa Francoz šampanjca, ki se prodaja daleč po svetu. Z istim trudom, s katerim redi naš deček navadnega hlevnega zajčka, izredi francoski čistokrvnega srebrea ali drago angoro. Z istim naporom, s katerim naredi naša šivilja navadno obleko, izdelava francoska kostum za bogato Amerikanko. — Narod, ki je tako delaven in ženjalen, ne more biti degeneriran. Imeti mora pred sabo še mnogo bodočnosti.

Nemec je mislil in mislil ter iznašel nož, na katerem je 17 predmetov:

pa kakor kaže ne bo nič pred Veliko nočjo. Sicer pa, ko bi vsaj bilo količkaj vpoštevanja in dobre volje za pametne razloge opozicije, bi kmalu imeli primerno kompromisno ustavo pod streho. Toda s ciniki in nasu-neži je pač križ. Kaj pa naj rečemo na to, če minister ustavodajne skupščine na seji ustavnega odbora izjavi, „da so se Srbi v prvi vrsti borili za pravoslavje in še le v drugi vrsti za narodno svobodo“; ali pa če zastopnik ministra vere govori v Srem. Karlovcih „o posebnem stališču pravoslavne vere med verami v državi“? Slična stvar je tudi s socialnimi in gospodarskimi vprašanji. Kot zastopnik bankokratije in velekapitala niso in ne bodo nikdar pristopni nikakršnim argumentom, dokler imajo moč v rokah. Ljudje, ki so s stokom okolnosti v vladi, ne smatrajo sebe za državnike, temveč za upravne svetilke delniške družbe za izkoriščanje ljudstva. To jim je država in s to državo identificirajo sebe;

Toda srbski narod je v tem smislu že vzgojen, težje pa je vcepjavati tako „državno“ idejo v ljudstvo, ki ima svojo politično šolo za obrambo svojih pravic že za seboj. V tem politično izsolanem ljudstvu se sedaj začinjajo upeljivati že stare metode nasilja. Vladno belgrajsko časopisje že pripravlja teren za nov političen kurs v Hrvatski in — drugod. Poleg tega pa „Pijemont“ pledira za akcijo proti Rusiji, čemur nasprotujejo le „Repub-

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

lika“ in „Selo“, dočim se drugi listi omejujejo le na „brzojavne vesti“, ki imajo namen delati „štimungo“ za vojni pohod. No, v tem oziru ne verjamo na uspeh teh časnikarskih pripravnostih.

v moji bližnji okolici bi jih lahko našel kar zaporedoma. Za vzgled naj bo naslednje: Pisec teh vrst je župnik na mali hribovski župniji, ki stoji na zadnjem Stetju 422 duš. Ker je od sosednih zelo oddaljena na vse strani, mora biti stalno zasadena. Dohodki te župnije so naslednji: Plača s starostno in dragijsko doklado na leto 9000 K, za sv. maše 2700 K, za letno prošnjo 150 od pogrebov (letno 12-15) 300-400 K, od porok (lahi 2: 80 kron. Zilne zbirce (prostovoljne) je do bil pisec 200 kg, torej po odbitih stroških v vrednosti 1500 K, ovsa 60 kg, — 180 K. Gozda ni nič, pa dobi črv par sezujev v vrednosti 2000 K. Za verski pouk v šoli enorazrednici 140 kron. Torej vsega skupaj na leto 16.150 K, ako natančno in nadrebno izračunam vsak dohodek. Pri župnišču je še tudi njiva blizu eden orač (pomni v hribih), da se lahko redi par prascev, okrog njive je malo travnika, da bi mogel prerediti eno kozo. To je cela ekonomija. Ako torej pri „gospodarstvu“ ni nesreče, je še tudi tukaj pri skrbnem in pridnem delu majhen dohodek. Če vračunimo ta morebitni dohodek letno s približno 900 kronami, dobimo na leto dohodkov 17.000 K. To da mesečno 1416 K dohodka.

Po 16 letih študija gimnazije in bo goslovja zaslužil lav. župnik mesečno dobrih 1400 K. In sicer s skoro 16. službenimi leti, potem ko sem se le z dopolnjenim 21. letom mogel nastopiti službo. Vodja hribovske enorazrednice pa, ki ima samo 4 leta učiteljsča, pa sprejema mesečno nad 5000 K, posebno mal bo menda pa še več.

Kje je tu pravica? Ali naj pri prihodnjih občinskih volitvah prevzame župnik patronstvo nad komunistično škalo?

Politični pregled.

KRALJEVINA SHS.

Ustavni odbor se je pečal že na dveh sejah z volilno pravico državnega uradništva. Po vsestranski debati o tem vprašanju je ostalo pri starem, namreč: Aktivni in bivši ministri n. r., državni svetniki in vseučilišni profesorji obdržijo kot izvoljeni kandidati svoj položaj. Drugi izvoljeni uradniki se stavijo na razpelo pristojnim ministrstvom; ne morejo pa kandidirati v svojem pristojnem okraju. Finančni, gozdarski in agrarno reformni uradniki pa ne morejo nastopiti kot kandidati, ako niso podali eno leto pred kandidaturo uradniške ostavke.

ITALIJA.

Zelo ljuti nemiri in dejanski spopadi so se izvršili zadnje dni v Florenci ter okolici, kjer je bilo pri tej priliki: 300 ranjenov, nad 20 mrtvih in 700 aretiranih. V Florenci je sedaj mir, a krvavi incidenti se vrstijo po drugih mestih srednje Italije, katera zaseda sedaj vojaštvo.

„Jutro“ javlja iz Trsta, da so zapretili tržaški fašisti pogibel tiskar ni „Edinosti“, slovenski šoli pri Sv. Jakobu in Narodnem domu pri Sv. Ivanu. Ta poslopja čaka danes ali jutri usoda italijansko kulturnega pepela.

NEMCIJA.

Kakor smo že poročali se Nemcija protivi po svojem zastopniku na londonski konferenci dr. Simonsu sprejeti pariški diktat. V skladu z odklonilne nemške akcije namerava entente nastopiti z vojaškimi operacijami napram Nemčiji in so že tozadevno izdelani načrti. Kakor lahko danes beležimo se Nemčija boji vojskega nastopa od strani zaveznikov in bo predložila danes londonski konferenci nove pravne predloge.

RUSIJA.

Obstoj boljševiških sovjetov zelo ogroža uporno gibanje ruske mornarice v Kronstadtu. Pobunjena mornarica ima v oblasti Kronstadta in baški brodovje. Revolucionarnim mornarjem se pridružujejo protiboljševiške čete iz Petrograda in ti združeni prosovjetski vstaji zahtevajo dovjete mešanskih pravilnih sklice konstituant.

Politična poročila.

P NESOOLASJE med demokrati in radikali. Odbor, kateremu je poverjena redakcija ekonomskega dela ustave, je trčil na ovire, ker so se pojavila nasprotstva med omenjenima dvema strankama glede agrarnega vprašanja. Radikali zastopajo stališče, da naj se izplača veleposestnikom neka odškodnina, demokrati pa nočejo o tem ničesar slišati. Radi tega še ne bodo v kratkem rešili to vprašanje.

P DA SE PODPRE labilnost Pašičevega kabineta ne zahtevajo muslimani nič manj nego 400 milijonov dinarjev. Ta svota se naj izplača kot odškodnina za levdatna imetja in posest agov, potem so še le ti možakarji voljni vstopiti v vlado. Muslimanski podpornik Pašičevemu kabinetu ni malenkost!

P ZAHTEVE MUSLIMANOV. (Izvirno poročilo „Nar. Politike“). Muslimanski klub je predal Pašiču svoje pogoje, pod katerimi bi bil pripravljen, stopiti v vlado. Predloženi pogoji se v ostalem odnašajo na že sprejete člene ustave o šolstvu, cerkvenih odnošajih itd. Muslimani zahtevajo avtonomijo Bosne, definitivno ureditev agrarnega vprašanja v Bosni in ukinjenje dobrovoljskih organizacij. Nadalje zahtevajo nekake garancije za izpremembo režima v Bosni in Makedoniji. Pašič je sprejel zahteve z izjavo, da jih predloži ministrskemu svetu v proučitev.

P PASIVNA VOLILNA PRAVICA URADNIŠTVA. Da ne bo naše uradništvo, ki danes politizira na strani demokratov in cicobambuli so cijev se preveč zanašalo na mandate pri prihodnjih volitvah, beležimo, da je glede pasivne volilne pravice uradništvo ostalo pri starem. Mlajše uradništvo lahko sprejme mandat, a izgubi uradniško plačo in poslanska leta se mu ne štejejo glede napredka v uradniški službi. Le univerzitetni profesorji, bivši ministri in državni svetniki morejo poleg mandata obdržati tudi svoje mesto. Politični, finančni, sodni in uradniki agrarne reforme pa sploh ne morejo kandidirati, ako niso podali ostavke eno leto pred razpustom parlamenta.

P ZOPET NOVA SELJACKA STRANKA ZA DALMACIJO. Poslanec dr. M. Drinkovič (Narodni klub) postane ustanovitelj nove „Hrvatske seljačke stranke“, ki bo zvezi s hrvatsko zajednico v banovini: Ta nova stranka dobi tudi svoje glasilo, ki to osrečevalo stranko po dvakrat na teden. Dalmacija je postala nekak arena za ustanovitev vedno novih strank med seljaki. Ubogi dalmatinski kmetje bodo pri preoblici političnu struj postali čisto zmešani glede politike.

P MAKEDONCI SE GIBLJEJO. Dne 23. februarja se je vršilo v Sofiji zborovanje makedonskih revolucionarjev. Arhitekt Jurikov je dokazoval potrebo avtonomije za Makedonijo. V istem snilsu je govoril v arnautskem jeziku Arnaut Iskender. Predsednik Alkačev je prečital resolucije, v kateri zahtevajo zborovalci samopravo Makedonije pod nadzorstvom velikih držav. Resolucijo so poslali londonski konferenci.

P PLEBISCIT v gornji Šleziji bo 20. marca. Da se izvrši to glasovanje kolikor toliko mirno ter nepristransko, bo proglasila medzavezniška komisija, ki bo nadzirala plebiscit, čez celo glasovalno cono obsedno stanje.

Protest zoper kulturni boj.

Zoper kulturnobojne, kat. cerkvi sovražne načrte framasonov, demokratov, samostojnežev in socialistov se naše slovensko katoliško ljudstvo dviga z ogorčenostjo in ostro obsodbo. Temu svojemu mišljenju daje glasen izraz na zborovanjih, ki se vršijo med njim.

Včerajšnje nedeljo predpoldne je bilo zborovanje Slov. kmetске zveze v Laškem, kjer je govoril poslanec dr. Hohnjec. V prav velikem številu zbrani kmetje so z vso odločnostjo obsodili namero vladnih in vlado podpirajočih strank, ki hočejo s kancelparagrafi zaslužiti katoliško cerkev, šolsko mladino oropati versko pravne vzgoje ter jo pod krinko sokolstva zastrupiti s svobodomiselnostjo

in proticerkvenimi idejami. Kmetje izjavljajo, da takšne nasilnosti nikdar ne morejo postati zakon.

Popoldne je bil shod slovenskega krščanskega ženstva pri Sv. Juriju ob južni žel. Dvorana Kat. doma je bila tako polna, da vsi niso našli prostora v njej. Govoril je poslanec dr. Hohnjec. Soglasno je bil sprejet najostrejši protest zoper ukinjenje ženske volilne pravice, izjavo naših laži-demokratov in hinavskih samostojnežev. Obenem so krščanske žene in mladenke najodločneje obsodile napad vlade in njenih strank na svobodo in pravice katoliške cerkve in na versko vzgojo mladine.

Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. se je dne 6. marca po rani službi božji vršil sijajen shod naše stranke. Ljudstvo je v glasnem protestu dalo čuška proti framasonskim nakanam. Ugovarjalo je proti kulturnemu boju, ki ga hočejo izvajati v naši državi. Govorila sta poslanec Ivan Roškari in profesor Veseljak. Shodu je predsedoval kmet Platajs.

Dnevne vesti.

d DEMOKRATSKA KORUPCIJA. Kam nas tirajo demokrati krmarji naše države, je razvidno iz obtožbe, ki jo je dvignil beograjski publicist Krsta Cicvarič proti ministru za notranja dela, Miloradu Draškoviču. G. Cicvarič očita Draškoviču, da je kot minister deloval za brezplačno prepustitev donavskega plovnega materiala broderskemu sindikatu beograjskih bank. Celotni material je danes vreden 3 milijarde. Banke, ki so prišle po zaslugah g. Draškoviča na ta način do donavskega brodivja, pa navijajo cene tako neumljeno, da je prevoz po vodi dražji nego po železnici. Ker demokrati na to obtožbo vendar niso hoteli molčati so izbrali „odbor“ v stranki, ki naj zadevo preišče ter v javnosti protestira proti Cicvaričevim napadom. Na ta način so hoteli laži demokratije izbrisati iz Draškovičevih rok umazane korupcijske pege, javnosti pa nasuti peska v oči. Draškovič spada pred sodišče, to je ugotovila ljubljanska „Jugoslavija“, mi pa se ji pridružujemo v polnem obsegull Narod, sodi in presodi sam!

d PONOS SAMOSTOJNEŽEV NA KANCELPARAGRAF. „Kmetijski list“ naznanja v svoji št. 9, da je stavil zemljoradniški poslanec Avramovič predlog za „kancelparagraf“ v ustavnem odboru z ozirom na podivjane razmere v Sloveniji. V notici „Kmetijskega lista“ v isti številki pa pravi to glasilo: Ponašamo se s tem, da so pokazali ravno naši poslanci pravi verski zmisel in največ pripomogli, da postane „kancelparagraf“ zakon! „Kancelparagraf“ še ni zakon in tudi ne bo, kakor je razvidno iz vedno labilnejšega stališča Pašičevega kabineta. V lepo luč spravljajo Slovence samostojneži v ustavnem odboru, ako sli kajo slovenske razmere kot „podivjane“. Podivjane — pa ne od duhovščine, ampak od nemškufarskih samostojnih agitatorjev od žganjarja Drogenika do pobesnelega harmonikafabrikanta pri Sv. Urbanu. Na zlagano sliko o podivjanih slovenskih razmerah so samostojneži še ponosni — prokleti Judežev ponos, ako se bahajo da bi porinili še celo v naše cerkve bajonete. Samostojni slepi rogovileži se niti ne zavedajo ne, s čim se ponašajo v govoru in celo v tiskani besedi. S samostojnimi zavezniki kultur nobojnih demokratov bo obračunal ljudstvo, ki pozna in se zavzema za doslej neomejno svobodo v cerkvi.

d PODIVJANOST očita demokr. časopisje „Straži“, ker je pokazala v pravi avstrijski luči portret dr. Tavčarja, ki nas je opsoval s „cucki“, — poročanomovi in smrdokavro in ker smo razkrinkali Koroščevega klevetnika Jurja Džamonjo. Kot protidokaz proti našim trditvam napram Tavčarju in Džamonji služi demokratom Irazerski apel na podivjanost naših listov. Za klerikalce so dobra pasja imena, klerikalizem in katoličanstvo morata na vrbe, ako se branimo proti takemu psovanju, potem smo seve divjaki in protidržavni rovarji. Mi se ne zmenimo za očitek izvoznikarskega časopisja, zadelo bo demokrate obsodba ljudstva, ki jih že pozna kot pobolje-

ne grobove, državne ter ljudske krvose.

d HIJENE? „Tabor“ z dne 3. marca nam pod tem naslovom očita, da se nismo držali dogovora med uredništvi, da se člani uredništva ne smejo v nobenem slučaju medsebojno napadati. Mi smo se tega dogovora lojalno držali. Prelomili so ga prvi demokrati listi, n. pr. „Slov. Narod“, ko je imenoval v Tavčarjevem članku člana našega uredništva „cuck“ . Mi bi naj bili tihi, če nas vi sramotite?

d LJUBLJANSKA VLADA za slovenske trpine v Korotanu. Deželna vlada za Slovenijo je sklenila predlagati, da se zapre nemška gimnazija v Ljubljani, nemške paralelke na državni realki in gimnaziji v Mariboru in sploh vse manjšinske šole v Ljubljani in v Mariboru. Nemškim učiteljem bodo ukinjene vse ugodnosti, da se priučijo slovenskemu jeziku in napravijo izpit mesca novembra. Nemške akademike, ki žive v naših krajih, bodo oblasti zasledovale vsled protidržavne rovarjenja. To so seve samo predlogi liberalne vlade, da se natrosi javnosti v oči nekaj peska vladne energije — ostalo bo pa gotovo samo pri grožnji brez faktov!

d DEMOKRATSKI ŠOLSKI NADZORNIK — AVSTRIJAKANTI Nedavno smo poročali, da je narodni socialist Brandtner interveriral pri prosvetnem ministru radi imenovanja bivših avstrijakantov v višji šolski svet. Ker se liberalno učiteljstvo organizirano v Udruženju, cedi centralističnega patriotizma, hočemo javnost opozoriti na pretoklost enega njegovih glavnih stebrov v Sloveniji. Razmišljali smo: proti komu neki je naperjena intervencija g. Brandtnerja? Toda v tem hipu smo se spomnili knjige: „Avstrijska slava“, katero je spisal sedanjji šolski nadzornik Pavao Flere in ki je izšla leta 1916 v c. kr. založi šolskih knjig. V svrhu ilustracije pisateljovega avstrijakantstva citiramo samo par stavkov. G. Flere so pisali: „Vojna s Srbijo je že napovedana. In kakor bi kdo zapovedal, zaori vsa množica: Bog ohrani, Bog obvari nama cesarja, Avstrijo! Vse je stalo odkrito, vse je pelo s svetim navdušenjem: Živi cesar, domovina, večna bode Avstrija! Na 41. strani pa uči: „O Avstrija, ti dom si moj, nam je poživilo vse naše misli, vsa naša čustva. Vsi smo z vsem njeni in samo njeni... Zvestoba, ki je bila prej v srcu, je zdaj v dejanju... Znašli smo se vsi narodi Avstrije v zavesti: Avstrijec sem!“ — Gospodin dvorni svetnik „in spe!“ Kako ste zamogli napisati za časa Avstrije 103 strani obsegajočo knjigo, polno avstrijakantskega petolizenja, ko se danes izigravate kakor vnet pristaš tiste stranke, ki poziva na svojih shodih na boj proti „avstrijakantskemu klerikalizmu!“ Kje je tukaj doslednost? V tistem času torej, ko so naši voditelji delovali na podlagi — „proslule“ deklaracije za ujedinjenje, je pisal današnji veleedemokrat Flere brošuro, ki ni bila vredna, da se jo opljuva. Tega seveda, kar je ta gospod uganjal za časa Avstrije, danes ne vidi nihče. Dovolj je, ako pripada „državotvorni“ stranki in vsa pota do političnih jasli so ti prosta. Taki ljudje, podobni kameleonu, so danes potegujejo za sokolizacijo šolstva in govoričijo o „jugoslovanskem“ . Nekdaj avstrijakanti, danes demokrati petolizci, le da se vzdržujejo na površju! Upam, da se je g. Brandtnerju posrečila tozadevna mislija. Skandal brez primere bi bil, ako bi se v višješolskem svetu šopirili avstrijakanti, ogrnjeni s plaščem laži-demokratstva.

d RAZMERE NA NAŠIH ŽELEZNICAH so tako žalostne, da se mora razjokati nad ono mizerijo, ki vjda danes v upravi naših prog in moraliteti uslužbencev... Tako jadicuje „Jugoslovanski železničar.“ No, po prejš, dokler je ministroval pri naših železnicah dr. Korošec, je bil vsakega najmanjšega nedostarka na progah kriv dr. Korošec, ker ni strokovnjak. Sedaj je železniški minister strokovnjak, železničarji imajo v vseh železniških strokah ministrsko izobražene g. Deržiča v konstituant, pa kljub vsemu temu strokovnjaškemu zastopstvu v Beogradu konstatira glasilo slovenskih železničarjev, da ga slijo sedajne razmere pri naši železnici na-

rok. Za časa ministrovanja dr. Korošca „Jugoslovanski železničar“ vsaj ni jokal, sedaj se pa potaplja v bridkih solzah, ker ministruje železničarjem strokovnjak in se poteguje za red pri železnicah v konstituenti od železnice do železnice, kar so izvoljeni g. Deržič.

d „JUGOSLAVIJA“ in angleška verska politika v kolonijah. Petkova „Jugoslavija“ je prinesla pod zgorajim zaglavjem zanimiv članek, v katerem opisuje versko strupost Angležev, versko svobodo v angleških kolonijah in državno podpiranje gide izvrševanja verskih dolžnosti. V vseh teh čednostih so Angleži vzor kolonialcem. Ta ravnokar omenjeni članek bi naj prinesli tudi demokrati listi, da poudari kulturno boje royarje iz mladoliberalnih vrst: Kako postopaj napram vsemu vprašanju Angleži, ki imajo nekoliko več svetovne soli kot g. Pribičević, Kukovec, Zerjav in Bačić.

d PESNIKU JOSIPU STRITARJU je poklonila ljubljanska vlada ob priliki njegove 85letnice 10.000 kron. Vlada bo predložila prosvetnemu ministristvu prošnjo, da to nakloni pesniku stalno častno pokojnino.

d OTOK KRK prideljen Hrvatski. V ministrski soji dne 2. t. m. se je razoravljalo o administrativni pripadnosti otoka Krka. Ministrski svet je zaključil, da se ima otok Krk prideliti v upravnih zadevah modruško-riječki županiji.

d PRITISK NA NEMCIJO. Po poročilu francoskih listov bo ententa naložila Nemčiji, ako ne sprejme predlogov, sledeče kazni: Naložili bodo na blago, ki se izvažajo iz Nemčije, 50 odstotno naklado. Določili bodo carinsko mejo, ki bo levi breg Rena odrezala od Nemčije. Ententa bo zasedla vse nemške rudnike na desnem bregu Rena in bo tudi zaplenjena vsa nemška carina.

d NOVE IZKOPINE V ATENAH. Učenjak profesor Studniczka, ki se sedaj mudi v Atenah, je našel pri izkopavanju starin iz marmorja izklesano glavo mladeniča izvanredne lepote. Glava je bila svoj čas pri prenosu kupa Parthenona odbita. Truplo brez glave se nahaja v londonskem muzeju, a sedaj so se tudi našli odbito glavo. Izkopina je za starinoslavec in zgodovinarje zelo zanimiva.

d NOVA RUSKA OFENZIVA — proti Poljakom. „Victoire“ javlja iz Carigrada: Sovjetska vlada se pripravila mrzlično na novo ofenzivo proti Poljski. Dosedaj so mobilizirali 85 pehotnih divizij, 21 meščanskih brigad, 20 konjeniških divizij in 8 meščanskih brigad (?). Čete so popolnoma opremljene in pripravljene za udar.

d KOLIKO STANE ZVEZA NARODOV? Pariški listi poročajo, da stane vzdrževanje pisarn, osebja itd. Zveze narodov na leto 550 milijonov jugoslovanskih kron, vzdrževanje pisarne mednarodne Zveze delavstva pa 187 milijonov jugoslovanskih kron. Ogromne številke, zlasti ako se pomisli da dosedaj še nismo slišali o kakih uspehih teh naprav.

d RAZMERE V RUSIJI. Listi

poročajo, da se je boljševikom posrečilo zatreti protirevolucijo s silo in da je samo 28. februarja padlo v pouličnih bojih 1500 oseb. Delavska predmestja Moskve, kjer je izbruhnila vstaja, so obstreljevale rdeče čete s topovi. Sovjetska vlada je dirigirala na nevarne točke svoje najzvestejše čete in sicer proti Moskvi in Petrogradu. Boljševiki so vršili po delavskih predmestjih lišne preiskave in odvedli mnogo stotin osumljencev v zapore.

d TEROR BOLJSEVIKOV. Boljševiška „Izvestija“ poroča, da so odkrili v Rusiji v zadnjih šestih letih zavsem 239 revolucionarnih zarot, udušenih je bilo 114 revol; pri tem je bilo aretiranih 281.045 oseb in na smrt obsojeni 4205 oseb. Zadnje število je prenizko, ker je samo zloglasna Cezvičajka usmrtila okrog 100.000 oseb. Zalostna statistika!

d MILIJONSKA PONEVERBA. Iz Moskve je pobegnil nek Geršonev s 140 milijoni državnega denarja. Na meji so ga zasačili in ga ustrelili, njegove pomočnike so pa obsodili v večletni zapor.

d V STAROSTI 82 LET se je te dni pri Berlinu poročil grof Kwilecki lastnik velikih posestev, z vdovo Vincencijo Kukowsko.

Iz Maribora.

d SHOD Slovenske ljudske stranke za mesto Maribor se vrši danes, ponedeljek 7. marca ob 8. uri zvečer v dvorani v Splavarski ulici 4. Govori narodni poslanec dr. Hohnje. Dolžnost vsakega našega somišljenika je, da se udeleži zborovanja.

d G. DZAMONJA predlaga, da naj o njegovi zadevi razsodi častni sod. Mi pa pravimo, da je to popolnoma nepotrebno. G. Džamonja naj gre lepo domov in se naj sam postavi pred tisto domače, državno sodišče, ki je lansko leto zahtevalo od parlamenta izročitev g. Džamonje. To sodišče je kompetentno in pozna „telesna dobra deia“ g. Džamonje, ki jih je opravljal med izstradanim ljudstvom v Hercegovini in izstradano ljudstvo bo imelo priložnost, da nastopi kot razbremenjevalna priča proti Džamonji! G. Džamonja, pojdite torej domov in izročite se sami pristojnemu sodišču v Hercegovini, ki bi Vas svojčas bilo rado „žehtalo“, pa mu niste dali priložnosti.

d OSEBNA CAST G. DZAMONJE. Ko je svojčas mostarska sobinja zahtevala od parlamenta izročitev takratnega g. poslancea Džamonje radi umazanih zadev, bi bil moral g. Džamonja tudi sam zahtevati od parlamenta, da ga izroči sodišču ter mu da stem priložnost, da se opere in pred svetom pokaže svojo nedolžnost. Tako so dozdej delali še vsi poslanci, ki so hoteli braniti svojo osebno čast. G. Džamonja pa tega ni storil, dasiravno se mu je to naravnost nasvetovalo, temveč se je skrtil za imunitetni odsak ki je po „salomonsko“ razsodil, da se g. Džamonja ne more preganjati radi dejanj, ki jih je storil še pod Avstrno-

S tem je imunitetni odsak pravzaprav sam priznal, da so dejanja g. Džamonje, ki so bila pod obtožbo, sicer resnična, samo preganjati bi se „odličnega“ gospoda ne smelo in sicer radi tega ne, ker so se dejanja izvršila še pod Avstrijo. Po mnenju imunitetnega odsaka je torej preobrat leta 1918 opral vse hudodelnike in razni „lopovi“ iz avstrijske dobe so naenkrat postali poštenjaki! Mi pa smo mnenja, da kdor je bil lopov pod avstrijsko upravo, ostane lopov tudi v Jugoslaviji!

d G. JUR DZAMONJA ponuja 4 tisoč K za Jugoslovensko Matico, ako mu dokažemo njegovo umazano perilo. No, novih dokazov ne bo treba, saj govori o njegovi „blagi“ duši in debelih paleh dovolj petkova „Straža“, srbski „Balkan“ in „Riječ.“ Pa kaj bo ponujal g. Džamonja 4000 K, naj rajši plača poprej svoj dolg pri trgovcu Francu Černičju v Bački. Dobro, da smo zvedeli Džamonjevo dolžno sorodstvo s Černičjem, bomo sporočili temu trgovcu v Brčko, da g. Džamonja barranta z vrtnarijami, ki so vredne kar 800.000 K. O „neomadeževanem“ demokratsvu g. Džamonje dobivamo od vseh strani vedno več zanimivih podatkov, ki bodo g. Jurju onemogočili vsak javen nastop proti dr. Korošču.

d CLANOM SLOVENSKE MATICE v Mariboru poročam, da sem predlansko leto nabrano članarino a 8 K poslal Slovenski Matici v Ljubljano, a odbor je pozneje sklenil, da za 19. in 20. leto ne izda nobene knjige, pač pa pričakuje, da člani vplačajo članarino prepuste Matici. Ob enem sem tedaj poročal odboru, da odlagam zaradi preoblih poslov poverjeništvu za Maribor. Vzlic temu pa mi je nanovo vposlal nabiralno polo; ker mi tudi letos ni mogoče prevzeti poverjeništvu, naj se kdo drug žrtvuje za to delo in naj se blagovoli javiti pri meni. M. Pirc, Wildenraunerjeva ulica 16.

Orlovski vestnik.

d ORLOVSKO OKROZJE Sv. Lenart v Slov. gor. se je ustanovilo na obnem zboru 3. marca. Zastopani so bili vsi odseki. Predsednikom je bil izvoljen br. Božič (Sv. Lenart), tajnikom br. Kozar, kaplan, Sv. Lenart, načelnikom br. V. Grabošnik. Na obnem zboru je bilo sprejetih več važnih sklepov. Novemu bratskemu okrožju: Obilo uspeha!

d SKUPNA VADITELJSKA SEJA ORLA v Studencih pri Mariboru se vrši danes ob 7. uri zvečer v dosedanji telovadnici. Ker je seja zelo važna, naj se bratje vaditelji in se stre vaditeljice sigurno udeleže. Bog živi! Načelnik.

d OREL STUDENCI. Dokler ni urejena zadeva glede stalne telovadnice, se vrše telovadne ure našega odseka po sledečem redu: Člani ob torkih in četrtkih od 7. ure zvečer naprej; članice ob ponedeljkih in sredo od 6. ure zvečer naprej; moški naraščaj vselej pred člansko telovadbo. Telovadnica: Velika dvorana v

Križevem dvoru. Vaditelji se udeležujejo vaditeljskih vaj redno ob sobotah s članstvom bratskega odseka v Mariboru. Bog živi! Načelnik.

d SLOVO. Ker mi je nemogoče, se osebno posloviti od vsakega brata in sestre mariborskega in studenskega Orla, se poslavljam tom potom od vseh ter kličem: „Živite kakor pravi Orli, držite se načel povesod; ukrepite v ljubezni do Boga, naroda in domovine in rastejte v krščanskih čednostih! Bog živi in na svidenje! Brat Roman Bende.“

d ODBOROVA SEJA tel. odseka Orel Maribor bo danes v ponedeljek 7. marca ob 8. uri zvečer v društvenem prostoru, Lekarniška ulica št. 6. Seja zelo važna. Odborniki sigurno prihi! — Predsednik.

d TELOVADNI KROZEK ORLA ima v sredo 9. marca ob 7. uri v samostanu čč. šolskih sester svoj redni dekliški večer. Sestre pridite!

Narodno gospodarstvo.

d GLAVNI KOLODVOR v Mariboru in predprodaja vozovnic „Balkan“, d. d. za mednarodne transporte v Mariboru, je prevzela od ravnateljstva južne železnice preprodajo vozovnic za vse proge južne in državne železnice. Vozovnice se prodajajo po navadni ceni. Z ozirom na to, da tujski promet v Mariboru dnevno narašča in da vlada pri postajni blagajni vedno velika gneča, pozdravljamo ta korak domačega novega podjetja, katero je v narodno-gospodarskem oziru in v prospeh tujskega prometa velike važnosti.

d NOVA STANOVANJSKA NAREDBA. Vlada izdeluje novo naredbo glede stanovanj in o najemninah za trgovine in pisarne. Ta nova naredba podaljšuje ves zakup brez vsake razlike do 1. maja 1922, so torej neveljavne vse odpovedi, ki so se izvršile po 1. februarju t. l.

d SEJMSKO POROČILO. Na svinjski sejem v Mariboru dne 4. marca 1921 se je priglasilo 137 sčetnarjev. Cene za plemenske in polptane svinje so se gibale med 24 do 30 K. Osem do devet tednov stari prasci so se prodajali od 280 do 350 K za en komad. Razprodalo se je večinoma vse. Da se odstranijo na dan sejmov nerednosti ki se večkrat dogajajo, naj služi sledeče pojasnilo: Živinski potni list mora biti za vsako govedo in konja posebej in sicer: Za žival nad dve leti, potni list s kolkom 20 para, pod dve leti s kolkom 12 para, za svinje, ovce, koze s kolkom 4 par. Na potni list s kolkom 4 par se lahko vpiše več glav drobnice (svinj) pač pa se mora za vsako glavo prilepiti še kolek za 2 para.

d VREDNOST DENARJA. Ameriški dolar stane 144.75 do 145.25 naših kron, je torej v vrednosti padel, za 100 nemških mark moraš plačati 228—232 naših kron, 100 avstrijskih kron stane 21.25 naših kron in za 100 laških lir moraš plačati 527—531 jugoslovanskih kron, 100 čehoslovanskih kron pa stane 175 naših kron.

Moj stric in moj župnik.

Iz francoščine prevedel Paulus.

(Dalje.)

„Zakaj niste več prišli v Buisson? sem ga vprašala.“

„Nisem bil gospodar svojega časa, draga sestrična!“

„Ali vam je bilo vsaj žal?“

„Zelo žal! Prav gotovo da!“

„Zakaj pa mi niste podali roke, ko ste prišli?“

„Ampak gospodična, olike predpisuje, da mora dama prva podati roko!“

„Ah, olike in njeni predpisi! Tam v Buissonu niste mislili na to!“

„Tistikrat smo bili v nenavadnih okolščinah in daleč od sveta!“ se je smehljala.

„Ali svet prepoveduje, da ne smemo biti prijazni?“

„Ne ravno. Toda družabno navado pogosto udušijo izraz prijateljskega čustvovanja.“

„To je zelo bedasto!“

Vendar so me njegovi razlogi zadovoljili in vrnila se mi je živahnost. Vsakako pa sem tekem razgovora spoznala, da ne polaga na besede, ki jih

je govoril v Buissonu, tolike važnosti kakor jaz. Toda vsa srečna sem bila, ker sem ga gledala in z njim govorila, tako, da je za trenutek to majhno razočaranje šlo mimo mene in me ni preveč vznemirjalo.

Pavel de Conprat nam je povedal da bo v oktobru več plesov v bližini.

„To mi je zelo po godu!“ je rekla Junona.

„Naučila me boš plesati!“ sem se hitro oglasila in poskočila na stolu.

„Jaz tudi prosim, da vas smem učiti!“ je vzkliknil Pavel.

„Pavel je izboren plesalec! Vse ženske bi rade plesale z njim!“ je dejal poveljnik.

„In potem, — silno je ljubezniv!“ sem tehtno pripomnila.

Poveljnik in njegov sin sta se nasmejala. Župnik in oba stričeva prijatelja sta me smehljaje gledala in očetovski pokinavala. Toda stric je nezadovoljno gubal nice in sestrična je prezirno dvignila obrvi. Lotevala se me je mučna zavest, da sem zinila neumnost.

Po obedu smo šli na sprehod po parku. Veselost se mi je vrnila in neprestano sem govorila. Za zabavo

sem posnemala kretnje in govorice enega naših gostov, ki je bil posebno smešen.

„Regina, kako si nedikana!“ me je kregala Blanka.

„Takole govori“, sem odvrnila in se prijelca za nos, da bi ponaredila glas svoje žrtve.

Pavel se je smejal, Jurča pa se je zavila v plašč svoje veličastvene dostojanstvenosti, ki mene ni prav nič motil.

Prilika je nanesla, da sem bila za nekaj časa sama s Pavlom. Blanka je malomarno stopala pred nama in opazila sem, da je mnogo gledal za njo.

„Kako je lepa, kaj ne?“ sem dejala v svoji nedolžnosti.

„Lepa, zelo lepa!“ je odgovoril z glasom, ki je drhtel od premagovanja meni pa pretresel vso dušo.

Slutnja in dvom sta me prešinila, toda pri šestnajstih letih odletijo in izginejo taka čuvstva kakor metuljčki, ki plešejo krog nas, in bila sem polna naravnost vrtooglave veselosti prav do trenutka, ko so se naši gostje poslovili.

Po njihovem odhodu je odšel stric v svojo sobo in me dal poklicati.

„Regina, osmešili ste se!“

„Zakaj neki, stric?“

„Ne reče se mlademu moškemu v obraz, da je ljubeznjiv!“

„Ce pa vidim, da je res.“

„Tem tehtnejši razlog, da ne rečete!“

„Kako —?“ sem se zavzela. „Torej mi naj rečem, da je oduren?“

„Tega predmeta se sploh ne smete dotakniti! Mislite si, kar hočete, pa obdržite svoje misli zase!“

„Pa je vendar čisto naravno, da govorim to, kar mislim!“

„V družbi ne, draga nečakinja! Za več ko polovico slučajev velja pravilo, da moramo govoriti, česar ne mislimo, in skrivati, kar mislimo.“

„Kako zoprno pravilo!“ sem rekla s studom. „Nikoli se ga ne bom mogla držati!“

„Navadili se boste! Med tem pa se ravnajte po predpisth olike!“

„Ze zopet ti predpisi!“ sem se jezila in odšla slabe volje.

Ko sem zvečer sanjala pri oknu, kar je postala moja vsakdanja navada, se mi je vrival med sanje vraččen remir, ki si ga nisem znala pojasniti.

Dalje prihodnjé.

MALA NAZNANILA

RAZNA:

Ure vsake vrste se sprejemajo v popravilo. Zaloga ur, zlatine in srebrnine. Kupujem srebrne krone, dvекronske novce srebrne goldinarje itd. 119

JAN IGNACIJ, MARIBOR, Grajski trg v Gradu (Burg). 3-10

Ceno kupite moške hlače dobre kron 120—, 190—, 230—, moške spodnje hlače K 80— in 88—, srajce pisane ali bela K 120—, 145—, 170—, hlačevina 126 cm široka 1 m K 70— do 148—, plavotisk, lep, 1 m K 40—, 45—, 48—, oksford, dober 1 m K 40—, 46—, rujavo platno 1 m K 34— do 40—, šifoni, fini 1 m K 42— do 50—, predpasniki za ženske K 58—, 66—, 72—, 85—, glavni robci, lepi a K 30—, 36—, 42—, konjske strange 1 par K 24—, 30—, 38—, 44—, uzde navadne in pletene K 15—, 17—, vrvi za perilo, zidarje, tesarje in seno; dežni-gumi plašč, angleški kron 1120—, zamet rižast, črn, rujav in zelene barve za moške obleke 1 m K 130— do 145—, toaletno milo, žepna zrcala, britve, nože, trake za čevlje, cigaretna papirčke, vse vrste krtač, lasne igle, glavničke in raznega drugega blaga v zalogi

Alojzij Gnušek, Maribor, Glavni trg št. 6, Slovenija. 65

Posestvo z žago ali mlinom v Dravski dolini se kupi za ceno 120 do 200.000 kron. Kupim tudi ves inventar. Ponudbe pod »Boljša bodočnost« na upravnishvo lista. 2-2 127

PRODA SE:

Proda se 5 tonski »Raba« auto, 35 HP, popolnoma renoviran in garantirano brezhibnem stanju. 1 par lahkih konj (vstrajna tekača) s kočijo in opremo vred. Konji se postavijo na željo v Maribor na ogled. Ponudbe na Gospodarsko zadrugo v Gornji Radgoni. 136

Pohišstvo za sobo se proda. Sodna ulica 15. I. nadstropje, vrata 3, Maribor. 2-2 133

SLUŽBE:

Mlinar samec se sprejme za novo urejeni mlin na vodo z 3 tečaji in strojem za čiščenje grisov. Plačilo po dogovoru. Ponudbe na Jvan Cernogoj, Pregrada, Hrvatsko. 2-2 128

Pomočnika, dobro izvežbanega, za sodarsko obrt sprejme v trajno delo pri dobri plači Franjo Repič, sodarski mojster, Ljubljana, Kolizejska ul. 18. Nastopiti je takoj. 1-2 137

Spodnještajerska ljudska posojilnica

Stolna ulica šte. 6. v Mariboru reg. zadr. z neom. zav.

Obrestuje vloge po 4% in 4 1/4%

Daje posojila na vknjižbo ali poroštvo. Stroški so neznatni, ker oskrbi zavod vknjižbo 185 brezplačno. 1

Za varnost vlog jamči rezervni sklad, naložen v vinogradnem posestvu, v hiši in stavbiških na najlepšem prostoru v Mariboru.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica same.

Oklic.

Preložitev prostovoljne prodaje posestva.

Na 7. marec 1921 vsled tus. sklepa z dne 15. februarja 1921, Nc V 860/20 določena prostovoljna sodna dražba posestva vl. št. 180 in 185 k. o. Grajski Marof in vl. št. 104, k. o. Krčevina (hiše pop. št. 81 v Mariboru na Aleksandrovi cesti s pekarijo, gospodarskim poslopjem, vrtom in pritliklinami), preloži se na 24. marca 1921 ob 9. uri dopoldne na licu mesta v Mariboru, Aleksandrova cesta hiš. št. 81 s pristavkom tus. že objavljenega oklica.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. V, dne 2. marca 1921. 139

Mariborske podr. SPD. občni zbor se vrši v soboto, dne 12. marca 1921

ob 7. uri zvečer v dvorani gostilne „Maribor“ s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav načelnika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Poročilo markacijskega odseka. 6. Volitev novega odbora. 7. Slučajnosti. — V slučaju nesklepnosti vrši se glasom pravil eno uro kasneje občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu navzočih. — Ker je dnevni red jako važen, vabi k polnoštevilni udeležbi ODBOR.

Stavbeno podjetje

Franjo Spes in sin

1-2 zidarski in tesarski mojster 139
Maribor, Tržaška cesta (nasproti vojaški bolnici).
se priporoča za vsa v stavbno stroko spadajoča dela, za izvrševanje načrtov in vseh popravil. 138

Inserirajte v „Straži“.

Čevlje, dokolenice (gamaše), obleke, perilo, tržne torbice, pot. košare, vrvi, ter razno galanterijsko blago kupite najceneje pri tvrdki

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Za Veliko noč!

Za pomlad!

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega manufakturnega in modnega blaga. Cene zelo znižane! Postrežba točna. Za izbornu kakovost se jamči

Karel Worsche, veletrgovina, Maribor, Gosposka ulica 10.

VABILO NA SUBSKRIPCIO delnic „Splošne stavbene družbe D. D. MARIBOR“

Z ustanovitvijo naše narodne države je bila naša industrija in obrt odcepljena od velike gospodarske enote in stavljena pred nalogo nove gospodarske orientacije, da po možnosti osamosvoji našo državo od industrijalnih sosednih držav.

Pri mnogih industrijah se je pokazala potreba znatnih obrat-

„Splošna stavbena družba d. d. Maribor“

Za vodstvo tega podjetja so se že pridobili prvovrstni tehnični strokovnjaki, ki so zgradili največje tehnične stavbe v Evropi, med drugimi elektrarno v Fali.

Novoustanovljeno stavbeno podjetje razpolaga z delavnicami za zgradbe mostov in železnih konstrukcij, dalje s celo opremo za vodne zgradbe in dobi obratno silo iz Fale.

Ustanovna delniška glavnica znaša

K 20.000.000—

razdeljenih v 50.000 delnic po K 400— glasečih se na ime prisostitelja, od katerih so prevzele podpisane banke in ustanovitelji 42.500 komadov. Ostalih

7.500 delnic

se stavlja na javno subskripcijo po nastopnih pogojih:

1. Delnice se nudijo interesentom po K 520— tel. quel s kuponom za leto 1921 in se morajo takoj pri podpisu polno vplačati.

Ljubljana, dne 21. februarja 1921.

Jadranska banka

Ljubljanska kreditna banka

Zadružna gospodarska banka

Prva hrvatska štedionica

Zemaljska banka, Beograd

2-8p

125